

KINH ĐẠI PHƯƠNG QUẢNG PHẬT HOA NGHIÊM

QUYỂN 26

PHẨM NHẬP BÁT TƯ NGHÌ GIẢI THOÁT CẢNH GIỚI PHỔ HIỀN HẠNH NGUYỄN (Phần 26)

Bấy giờ, Đồng tử Thiện Tài chánh niệm tư duy, dùng sức giải thoát của Thần chủ về đêm Đại Nguyên Tinh Tấn Lực Thủ Hộ Nhất Thiết Chúng Sinh Quang Minh, hiện ra thân bình đẳng, thấy được tâm sở hữu pháp của tất cả chúng sinh; hiện ra thân bình đẳng với hình tượng của tất cả chúng sinh; hiện ra thân bình đẳng với biển vô biên sắc tướng; hiện ra thân bình đẳng với biển phương tục oai nghi của tất cả các nơi. Dùng môn thị hiện khắp các thân bình đẳng như vậy; tùy vào sự ưng muốn của tâm chúng sinh mà dùng đủ các loại phương tiện giáo hóa thành thực, làm cho họ thông tỏ giác ngộ, căn lành tăng trưởng; tùy nguyện mà tu hành, chứng nhập vào môn giải thoát sâu xa của Bồ-tát. Như vậy, Thiện Tài đã dùng sức của chánh niệm, phân biệt, ghi nhớ, thọ trì từng câu từng chữ, danh tướng thể tánh của pháp môn giải thoát mà vị Thần chủ về đêm đã chứng đắc, truyền dạy lại. Dùng sức Tổng trì suy nghĩ ghi nhớ và giữ gìn; dùng sức tuệ giải thoát mà phân tỏ cụ thể; dùng sức hạnh nguyện phát khởi sự rộng lớn, tùy thuận như vậy nên đạt được vô lượng công đức thù thắng. Rồi từ từ đi về phía Nam, đến phía Bắc sông Hằng, vào nước Kiêu-tát-la, hướng về thành Ca-tỳ-la, thẳng tới rừng Lâm-tỳ-ni. Đến nơi đồng tử đi nhiều quanh bên phải, giáp vòng thành để cầu tìm thần rừng Diệu Đức Viên Mãn Ái Kính. Thấy ngài đang ở trong rừng, dưới gốc cây báu lớn, ngồi nơi tòa Sư tử Ma-ni tạng, trong gác lầu được trang nghiêm đầy đủ các loại báu; có hai mươi ức na-do-tha các Nữ thần rừng vây quanh trước sau, ngài đang rộng giảng kinh Nhất Thiết Bồ-tát Thọ Sinh Hải, khiến cho tất cả đều được sinh vào nhà Như Lai, mau nhập vào biển lớn công đức của Bồ-tát. Thiện Tài thấy rồi, quỳ xuống đánh lễ, rồi chấp tay đứng trước thần thưa:

–Bạch Đại thánh! Con trước đây đã phát tâm Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác mà chưa biết Bồ-tát làm thế nào sinh vào nhà Như Lai? Làm thế nào hành hạnh Bồ-tát? Làm thế nào để có thể làm ngọn đèn đại Quang minh chiếu sáng đủ mọi chỗ thế gian cho tất cả chúng sinh?

Thần rừng bảo Thiện Tài:

–Này thiện nam! Bồ-tát có kho tàng mười thứ thọ sinh. Nếu các Bồ-tát thành tựu được pháp này thì có thể nhanh chóng sinh vào nhà Như Lai. Trong mỗi niệm căn lành Bồ-tát sẽ tăng trưởng, không dừng nghỉ, không lùi biếng, không lui, không đoạn, chẳng chán mỗi, chẳng trối buộc, không nghi hoặc, không mê loạn, không khiếm nhược, không buồn rầu hối tiếc, không sót mất. Thể tánh Nhất thiết trí, bình đẳng khắp thế giới nơi mười phương; tùy thuận cảnh giới chư Phật, nhập vào môn pháp giới; được tâm Bồ-đề bất thoái rộng lớn, làm tăng trưởng tất cả hạnh Ba-la-mật; xả bỏ các loài, các mẹo thế gian, nhanh chóng nhập trí địa của tất cả Như Lai, trí lực thần thông, luôn có sẵn đủ các pháp của Phật; để tùy thuận thâm nhập, đạt được rốt ráo cảnh giới chân thật nghĩa.

Những gì là mười? Đó là:

1. Nguyên luôn cúng dường và thờ phụng tất cả các chư Phật, Bồ-tát thọ sinh tạng.
2. Phải hiện bày khắp tâm Bồ-đề thành tựu thọ sinh tạng của Bồ-tát.
3. Quán sát các pháp môn là phương tiện tu hành thọ sinh tạng của Bồ-tát.
4. Dùng tâm thanh tịnh sâu xa, chiếu khắp ba đời là thọ sinh tạng của Bồ-tát.
5. Dùng ánh sáng bình đẳng chiếu khắp là thọ sinh tạng của Bồ-tát.
6. Hết thấy ba đời đều sinh vào nhà các Như Lai là thọ sinh tạng của Bồ-tát.
7. Hào quang của Phật oai lực trang nghiêm chiếu khắp là thọ sinh tạng của Bồ-tát.
8. Pháp môn trí quán sát vi tế chiếu khắp là thọ sinh tạng của Bồ-tát.
9. Biến hóa đủ cách để trang nghiêm pháp giới là thọ sinh tạng của Bồ-tát.
10. Nhanh chóng trở lại địa vị các Như Lai là thọ sinh tạng của Bồ-tát.

Này thiện nam! Vì sao gọi là luôn phụng thờ cúng dường tất cả chư Phật Bồ-tát thọ sinh tạng? Thiện nam! Các Bồ-tát này từ lúc mới phát tâm đã nguyện như thế này: “Ta nên thân cận thừa sự chư Phật và chư Bồ-tát; thường thấy chư Phật, luôn sinh tâm vui mừng. Ở chỗ của chư Phật, tâm phải tôn trọng cung kính cúng dường không cho là đủ, tăng trưởng lòng tin thanh tịnh, tâm không thoái lui tích chứa công đức, không cho dứt tuyệt, luôn muốn làm cho tất cả tánh trí đều thanh tịnh, gom góp căn lành làm cho tăng trưởng”. Đó là thọ sinh tạng thứ nhất của Bồ-tát.

Vì sao gọi biến khắp tâm Bồ-đề thành tựu thọ sinh tạng của Bồ-tát? Này thiện nam! Tâm Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác của Bồ-tát, đó là sự phát khởi sâu dày của tâm đại Bi. Đối với các chúng sinh, nên luôn cứu giúp, phát tâm cúng dường chư Phật, làm cho các Như Lai thêm hoan hỷ; phát tâm dốc cầu pháp chánh niệm. Đối với những gì mình có, đừng nên tiếc giữ, phải phát tâm làm những việc to lớn cho mình, khiến cho Nhất thiết trí có thể hiện ra ngay. Phát tâm đại Từ tròn đầy, là để thu nhận giữ gìn khắp tất cả chúng sinh làm nhiều lợi ích. Phát tâm không bỏ chúng sinh đó là lời thệ nguyện vững chắc để cầu Nhất thiết trí, phát tâm không dua nịnh huyễn hoặc, để được trí như thật, soi chiếu tất cả pháp sai biệt. Phát tâm làm như nói là ta tu tập tất cả các khổ hạnh khó thực hành của Bồ-tát. Phát tâm không nói dối chư Phật là nguyện luôn bảo vệ giữ gìn tất cả đại thệ nguyện của Như Lai. Phát tâm đại nguyện Nhất thiết trí là cho đến hết đời vị lai, nguyện điều phục chúng sinh, không hề lìa bỏ. Lấy mười phát tâm này làm đầu, sẽ có tâm Bồ-đề đại công đức sẽ nhiều như cực vi trần số cõi Phật tích tụ lại. Nếu các Bồ-tát, thành tựu được pháp này, tức sẽ được sinh vào nhà Như Lai. Đó là thọ sinh tạng thứ hai của Bồ-tát.

Vì sao gọi quán sát các pháp môn là phương tiện tu hành thọ sinh tạng của Bồ-tát? Này thiện nam! Các Bồ-tát này, đối với biển của tất cả pháp môn, trước hết là phát khởi tâm quán sát, đối với đạo viên mãn Nhất thiết trí; phát khởi tâm hồi hướng thành tựu; đối với các biển nghiệp thanh tịnh oai nghi, phát khởi tâm quán sát chánh niệm; đối với nhiều biển Tam-muội khác nhau, của tất cả các Bồ-tát, phát khởi tâm thanh tịnh biến khắp. Đối với nhiều biển công đức khác nhau của các Bồ-tát, phát khởi tâm tu tập thành tựu viên mãn; đối với tất cả đạo của Bồ-tát, phát khởi tâm xuất sinh trang nghiêm; đối với công đức tinh tấn Nhất thiết trí, phải khởi tâm lửa cháy không dừng nghỉ như kiếp lửa. Đối với cảnh giới của tất cả chúng sinh, phát khởi tâm là cho hạnh Phổ hiền thành tựu. Đối với trong hết thấy những oai nghi, phát khởi tâm tu hành đủ các công đức của Bồ-tát; đối với trong đạo chân thật, phát khởi tâm xa lìa hữu vô, chánh quán vào chân

thật. Đó là thọ sinh tạng thứ ba của Bồ-tát.

Vì sao gọi dùng tâm thanh tịnh sâu xa, chiếu khắp ba đời là thọ sinh tạng của Bồ-tát?” Nay thiện nam! Bồ-tát này đã thành tựu tâm thanh tịnh tăng thượng sâu xa được Chánh giác của Phật, hào quang chiếu khắp, thâm nhập vào biển pháp phương tiện của Bồ-tát, tâm được vững chắc như kim cương, giữ gìn cứu giúp chúng sinh, vĩnh viễn không xả bỏ; xa lìa sinh tử trong các nẻo, thành tựu đủ các phép biến hóa thần thông của Như Lai; phát hạnh nguyện thù thắng của Bồ-tát, làm đầy đủ các căn thông lợi của Bồ-tát; tăng trưởng tâm lành thanh tịnh của Bồ-tát; thành tựu sức đại thế nguyện không thể lay chuyển, được sự hộ niệm của các Như Lai; hủy hoại tất cả các núi chướng ngại, làm chỗ nương tựa cậy nhờ cho tất cả chúng sinh. Đó là thọ sinh tạng thứ tư của Bồ-tát.

Vì sao gọi dùng ánh sáng bình đẳng chiếu khắp là thọ sinh tạng của Bồ-tát? Nay thiện nam! Bồ-tát này tu hành đầy đủ các biển hành phương tiện, điều phục và thành thực hết thấy chúng sinh; lìa bỏ tất cả những gì đã có; thành tựu vô ngần mé thể thanh tịnh, trụ ở cảnh giới chư Phật, đầy đủ an nhẫn, được tất cả ánh sáng pháp nhãn của chư Phật. Dùng sức chí dũng mãnh, đại tinh tấn, hướng đến thể xuất sinh Nhất thiết trí, chuyên cần tu tập các pháp môn thanh tịnh Tam-muội, thành tựu tất cả trí lực thần thông. Dùng ánh sáng trí tuệ chiếu sáng cả pháp giới, được ánh sáng của tất cả pháp sai biệt, thành tựu mắt sáng thanh tịnh không chướng ngại, được thấy các biển sắc tướng của chư Phật, ngộ nhập tất cả pháp tánh sâu xa; tự tại giáo hóa thành tựu cho chúng sinh, khiến cho thế gian đều sinh hoan hỷ; chuyên cần tu tập các pháp môn sai biệt như thật. Đó là thọ sinh tạng thứ năm của Bồ-tát.

Vì sao gọi hết thấy ba đời để sinh vào nhà các Như Lai là thọ sinh tạng của Bồ-tát? Nay thiện nam! Bồ-tát này sinh vào nhà Như Lai sẽ tùy vào chỗ Như Lai trụ mà thành tựu viên mãn tất cả pháp môn thù thắng hạnh; ba đời có đủ trong biển nguyện của Như Lai, được thuần một căn lành của tất cả chư Phật, cùng tất cả chư Phật đồng một thể tánh, thành tựu việc thực hành pháp thanh tịnh trong sạch xuất thế, an trụ công đức rộng lớn của Phổ Hiền, nhập vào Tam-muội sâu xa của hết thấy chư Phật, thấy sức oai thần tự tại của chư Phật, hoặc để giáo hóa, hoặc làm cho thanh tịnh, tất cả chúng sinh được pháp môn bình đẳng, hồi hướng chư Phật, có thể lý giải mọi thắc mắc không dứt. Đó là thọ sinh tạng thứ sáu của Bồ-tát.

Vì sao gọi là hào quang oai lực của Phật trang nghiêm chiếu khắp là thọ sinh tạng của Bồ-tát? Nay thiện nam! Bồ-tát này đã vào sâu trong sức oai thần của tất cả chư Phật, có ánh sáng chiếu khắp, tâm không thoái chuyển, dạo chơi khắp các cõi Phật, không có động tác, thờ phụng cúng dường biển các Bồ-tát, không biết chán mỏi, biết rõ như thật, các pháp đều như huyễn; biết các thế gian, tất cả đều như mộng, thấy được sắc thân thị hiện của chư Phật, những tướng tốt có được giống như cái bóng; biết những việc thần thông mà chư Phật đã làm, tự tại dạo chơi, giống như trò biến hóa; biết sự thọ sinh tùy loại trong các nẻo như ảnh trong gương; biết sự chuyển bánh xe pháp của tất cả chư Phật, khiến chúng sinh được nghe, giống như tiếng vang trong khoảng không của hang sâu. Dùng sức phương tiện mở cửa pháp giới, làm cho chúng sinh nhập đến bờ bên kia. Đó là thọ sinh tạng thứ bảy của Bồ-tát.

Vì sao gọi pháp môn trí quán sát vi tế chiếu khắp là thọ sinh tạng của Bồ-tát? Nay thiện nam! Bồ-tát này trụ ở địa vị đồng chân, đạt được đủ các oai nghi của Bồ-tát, hết thấy công đức đều đầy đủ tròn đầy; quán sát vi tế pháp môn Nhất thiết trí; ở mỗi môn, đến tận vô lượng kiếp, mở rộng phân biệt đến vô biên cảnh giới tu hành của Bồ-tát; đối

với Tam-muội sâu xa của các Bồ-tát, tâm được tự tại, thành tựu tối thắng các Ba-la-mật. Trong mỗi niêm được sinh ở chỗ Như Lai, trong khắp tất cả thế giới; có thể ở trong tất cả cảnh giới sai biệt, bình đẳng nhập định không sai biệt; ở trong pháp bình đẳng không sai biệt, thị hiện ở trí tự tại có sai biệt; ở trong vô lượng, vô biên cảnh giới được tự tại ra vào không bị chướng ngại; ở trong vô cảnh giới, khởi lên đủ các cảnh giới sai biệt; ở trong cảnh giới cực nhỏ lại thấy được cảnh giới rộng lớn; ở trong cảnh giới rộng lớn thấy cả cảnh giới cực nhỏ. Biết các thế gian đều là giả tạo bày ra. Thông hiểu tánh tướng nhân duyên của các pháp đều do chính tâm mình xuất hiện và khởi lên. Đó là thọ sinh tạng thứ tám của Bồ-tát.

Vì sao gọi biến hóa đủ cách để trang nghiêm pháp giới là thọ sinh tạng của Bồ-tát? Đây thiện nam! Bồ-tát này ở trong mỗi niêm, luôn trang nghiêm vô lượng cõi Phật; tùy khắp chúng sinh, thân sẽ biến hóa để thị hiện, được vô sở úy, Niết-bàn tối thắng, hiện ra vô số những oai nghi của chư Phật, thành tựu đủ các phương tiện thiện xảo, chỉ nương vào pháp giới vô ngại thanh tịnh; tùy tâm chúng sinh mà hiện đủ các sắc tướng, làm cho người được thấy sẽ được giáo hóa, khiến cho khắp tất cả được an trụ hàng bất tư nghi; đầy đủ sự khai mở, thành tựu hạnh Bồ-đề, thực hành đạo Nhất thiết trí không chướng ngại; liên tục xuất hiện như vậy. Đối với việc chuyển bánh xe pháp, không trụ trong biển giới hạn Nhất thiết trí; tùy theo sự mong muốn mà giáo hóa, không để cho lầm lỗi; thường chánh niệm bình đẳng lợi ích thành tựu về tạng trí tuệ của Như Lai. Đó là thọ sinh tạng thứ chín của Bồ-tát.

Vì sao gọi nhanh chóng trở lại địa vị các Như Lai là thọ sinh tạng của Bồ-tát? Đây thiện nam! Bồ-tát này ba đời ở chỗ các Đức Như Lai, thọ pháp quán đỉnh, đều biết thứ tự cảnh giới của hết thảy ba đời chư Phật đồng một thể tánh. Đó là biết tất cả thế giới đều tùy vào sự khởi lên và xuất hiện của tâm, trước sau nối tiếp không dừng. Biết tất cả chúng sinh sau trước gì sinh tử cũng cứ liên tục nối tiếp nhau. Biết đủ các tâm niệm của tất cả chúng sinh, cũng thứ tự nối tiếp không ngừng. Biết chỗ thọ sinh của tất cả các Bồ-tát, trước sau trong những phàm kiếp thứ tự tiếp nối không ngừng. Biết việc tu hành các hạnh, của tất cả các Bồ-tát, trước sau trong những kiếp, đều thứ tự nối tiếp không ngừng. Biết đủ các cảnh trí mà Bồ-tát đã tu tập được, thứ tự nối tiếp không ngừng. Biết sự hiện thành Chánh giác của tất cả chư Phật, trước sau trong các kiếp thứ tự nối tiếp không ngừng. Biết tất cả phép công năng thiện xảo thân cận cúng dường cũng thứ tự nối tiếp không ngừng. Biết đủ mọi danh hiệu, đủ các sự tướng, hoặc thành, hoặc hoại, trong khoảng trước sau của tận tất cả kiếp, cũng thứ tự nối tiếp không ngừng. Biết tùy vào nhu cầu mà độ; thực hiện thành bậc Chánh giác, công đức trang nghiêm, khai ngộ, giáo hóa, hiện ra oai lực, thần thông trí tuệ để chuyển xe chánh pháp, khiến cho chúng sinh gần gũi cúng dường, mà không lỡ dịp... thứ tự tiếp nối nhau. Ở trong thế giới vô biên của chúng sinh, dùng phương tiện thiện xảo mà đều phục như vậy. Đó là thọ sinh tạng thứ mười của Bồ-tát.

Này thiện nam! Như vậy, Bồ-tát có mười loại thọ sinh tạng. Tất cả Bồ-tát từ đó sinh ra. Nếu các Bồ-tát, vì muốn thành tựu Bồ-đề rộng lớn, tu tập tăng trưởng, các pháp được tròn đầy, tức phải gom nhóm tích chứa đủ các công đức, trang nghiêm trong một chỗ, trang nghiêm ra khắp tất cả, trang nghiêm biến khắp tất cả các cõi Phật. Biến hóa và hiện ra đầy đủ các oai nghi, điều phục biến khắp cảnh giới của chúng sinh, cho đến tận kiếp vị lai, không một chút dừng nghỉ. Biến pháp của chư Phật, đủ các nhân duyên, đủ các cảnh giới, thông thương xoay vòng, tiếp nối không dứt. Trước hết phải giác ngộ

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

cho khắp tất cả, hiện ra sức tự tại bất tư nghì của Phật, biến khắp và tràn đầy khắp hư không pháp giới. Ở trong biển tâm hạnh của các chúng sinh, nên nhiếp thủ để chuyển bánh xe chánh pháp. Ở khắp các chỗ của Như Lai trong tất cả thế giới nơi mười phương, phải gần gũi, không xả bỏ, vô lượng mây pháp phủ đầy khắp trước mặt, dùng âm thanh tịnh; giảng giải các biển pháp, trụ vào hết thảy chỗ mà thực hành không chút nghi ngại. Dùng lưới ánh sáng của tất cả diệu pháp mà trang nghiêm đạo tràng của các Bồ-tát; tùy tâm dục lạc của chúng sinh mà giảng mở vô biên các pháp tạng, chỉ rõ đủ các cảnh giới của chư Phật, tùy ý mà khai ngộ cho hết thảy thế gian.

Bấy giờ, Thần rừng Diệu Đức Ái Kính, ở trong vườn Lâm-tỳ-ni, muốn nói rõ nghĩa thọ sinh tạng rộng lớn của Bồ-tát cho Đồng tử Thiện Tài, nên dùng Thần lực của chư Phật, quán sát khắp mười phương, mà nói kệ rằng:

*Tâm tối thượng sạch trong không bẩn
Thấy tất cả Phật không chán mỏi
Nguyện cúng dường tận kiếp vị lai
Ấy là tuệ sáng thọ sinh tạng.
Tất cả cõi biển trong ba đời
Đã có chúng sinh và chư Phật
Tất cả cứu độ và kính ngưỡng
Ấy là tên gọi thọ sinh tạng.
Nhận mây mưa pháp không sao đủ
Xem khắp ba đời không chỗ chấp
Thân tâm thanh tịnh như hư không
Ấy không so sánh, thọ sinh tạng.
Tâm thường đạo tại biển đại Từ
Vững bền cao tột như Tu-di
Thông đạt môn Nhất thiết chủng trí
Ấy là tự tại thọ sinh tạng.
Tâm đại Từ che khắp mười phương
Thực hành vô cấu Ba-la-mật
Dùng hào quang pháp chiếu chúng sinh
Đó là hùng mạnh thọ sinh tạng.
Hiểu tự tánh pháp, tâm không ngại
Ba đời sinh ở nhà chư Phật
Nhập sâu pháp giới trí vô biên
Ấy là trí sáng thọ sinh tạng.
Thân pháp thanh tịnh tâm không chấp
Khắp đến mười phương vô lượng cõi
Tất cả sức Phật mà không thành
Ấy là khó nghĩ thọ sinh Phật.
Nhập sâu biển trí được tự tại
Trụ biển Tam-muội sẽ rốt ráo
Xem Nhất thiết trí môn phương tiện
Ấy là thật trí thọ sinh tạng.
Trang nghiêm thanh tịnh các cõi Phật
Thành thực cho hết thảy chúng sinh*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Hiện thân lực Phật trang nghiêm khắp
Ấy là đại danh thọ sinh tạng.
Trí pháp chư Phật đều tu tập
Để mau vào khắp đất Như Lai
Biết rõ pháp giới nên không ngại
Thật đúng con Phật thọ sinh tạng.*

Thiện nam! Nếu các Bồ-tát đầy đủ mười loại thọ sinh tạng này thì sẽ sinh vào nhà Như Lai, vì các thế gian mà làm ngọn đèn sáng lớn.

Thiện nam! Ta được môn giải thoát tất cả tự tại thọ sinh tạng của Bồ-tát này, từ vô lượng kiếp đến nay, dùng thần thông để dạo chơi, chỉ bày rõ cảnh giới vô ngại cho Bồ-tát.

Thiện Tài thưa:

–Bạch Thánh giả! Môn giải thoát này cảnh giới như thế nào?

Thần rưng đáp:

–Này thiện nam! Trước kia ta đã phát nguyện:

Nguyện khi tất cả Bồ-tát thị hiện thọ sinh; ta sẽ đem thân gần gũi, cúng dường.

Nguyện nhập vào biển thọ sinh, vô lượng, rộng lớn của Đức Như Lai Tỳ-lô-giá-na. Nhờ oai lực thọ nguyện khi xưa mà nay ta sinh vào thế giới Ta-bà này, ở vườn Lâm-tỳ-ni thuộc thành Ca-tỳ-la trong tứ thiên hạ Diêm-phù-đề này.

Ở trong rừng này, ta chăm chú suy nghĩ khi nào thì Bồ-tát hạ sinh, trải qua một trăm năm, cuối cùng ta thấy Đức Thế Tôn từ trời Đâu-suất hạ sinh xuống đây. Này thiện nam! Lúc bấy giờ, khi Bồ-tát bắt đầu hạ sinh, trong rừng lớn này, trước tiên hiện ra mười tướng đoan chánh trang nghiêm:

1. Mặt đất trong rừng này, bỗng nhiên bằng phẳng, gò đống, hố hầm lớn nhỏ, tất cả đều mất sạch.

2. Những sỏi đá, những lối đi hiểm trở, những vật không trong sạch có ở trong rừng, thảy đều biến mất, mặt đất toàn là kim cương, các báu trang nghiêm như một vườn hoan hỷ; nhu mềm vô cùng đẹp.

3. Trong vườn có cây Đa-la báu mà rễ của nó đâm khắp các chỗ giáp nước, thứ tự thẳng hàng phân bố rất trang nghiêm.

4. Trong vườn lại xuất hiện tất cả những mầm hương, kho hương như hương xoa, hương bột; cờ phướn lọng báu và đủ các hình tượng làm bằng các ngọc báu đẹp ma-ni, đủ các loại cây hương mà bóng nó che rợp rất trang nghiêm, hơn cả khí hương ở cõi trời người.

5. Trong vườn lại có nhiều hoa báu đẹp, kết lại thành từng vòng dùng làm vật trang nghiêm, nó có đầy khắp mọi nơi, sắp xếp thật là đẹp.

6. Tất cả những đại thọ báu trong rừng, tự nhiên nở đầy hoa báu ma-ni, ở giữa hoa và lá tiết ra những sợi tơ mềm mại, màu vàng ròng, chằng chịt kết nối nhau.

7. Tất cả các ao hồ bán nguyệt có ở trong rừng, đều hiện đầy hoa đẹp, mềm mại, tươi tốt, thanh khiết, từ đất nhô lên, đầy khắp trên mặt nước.

8. Tất cả các Đại Thiên vương, các Thiên, Long, Dạ-xoa, Càn-thát-bà, A-tu-la, Ca-lâu-la, Khẩn-na-na, Ma-hầu-la-già, Cứu-bàn-trà... và tất cả những chủ thế gian có ở cõi Dục, cõi Sắc, trong thế giới Ta-bà, đều tập trung về rừng này, chấp tay trụ ở đó.

9. Tất cả chư Thiên, thể nữ, Long nữ, Dạ-xoa nữ, Càn-thát-bà... và tất cả thể nữ là những chủ thế gian của cõi Dục, thuộc tam thiên thế giới này; đều sinh tâm hoan hỷ,

mỗi người cầm đủ loại vật dụng để cúng dường, tất cả nghiêm chỉnh cung kính đều hướng về cây Tất-lạc-xoa.

10. Tất cả chư Phật trong mười phương, đều từ lỗ rốn phóng ra hào quang lớn, gọi là đèn đủ loại tự tại của Bồ-tát thọ sinh, chiếu sáng tất cả mọi vật trong khu rừng này. Trong mỗi tia sáng đó, đều hiện sự ra đời của chư Phật thọ sinh. Đồng thời dùng thần thông biến hóa, để hiện ra đủ các loại công đức của tất cả Bồ-tát thọ sinh, lại hiện ra đủ loại ngôn ngữ âm thanh của chư Phật, khiến cho các chúng sinh đều nghe thấy.

Đó là mười loại tướng đoan nghiêm hiện ra trong rừng. Mười tướng hiện rồi, bấy giờ, các vua trời và chủ thế gian liền biết là Bồ-tát sắp hạ sinh.

Ta được thấy cảnh giới của mười loại tướng đoan nghiêm này thật là khó nghĩ nên sinh tâm hoan hỷ, hớn hờ vô cùng.

Này thiện nam! Khi mẹ của Bồ-tát là phu nhân Ma-da, ra khỏi thành Ca-tỳ-la vào tới rừng này thì mười loại ánh sáng có hình tướng rất đoan nghiêm hiện ra, chiếu sáng khắp tất cả; khiến cho các chúng sinh, được Nhất thiết trí, sáng tỏ pháp tánh, nhanh chóng tăng trưởng, vui mừng yêu kính. Những gì là mười? Đó là: Ở trong rừng này, các gác lầu đều là vật báu; có nhiều mâm hương, kho hương; tất cả đều phóng ra ánh sáng, chiếu khắp tất cả thế giới trong mười phương. Cũng ở trong rừng này, tất cả những hoa sen có ở trong các ao, các hồ, đều phóng ra ánh sáng; ở trong ánh sáng ấy, lại phát ra những âm thanh vị diệu, giảng nói pháp cú chân thật của Như Lai. Lại có các Bồ-tát mới phát tâm, ở trong tất cả thế giới nơi mười phương, cũng đều phóng ra ánh sáng, chiếu đến tận rừng Lâm-tỳ-ni, làm cho nơi này tràn đầy ánh sáng. Lại có các Đại Bồ-tát hàng trụ Địa trong tất cả cõi Phật nơi mười phương cũng đều hiện đại thần thông, biến hóa, phóng ra ánh sáng lớn, chiếu đến tận rừng Lâm-tỳ-ni này. Lại có các Đại Bồ-tát, tu hành thành tựu, tròn đầy hết thảy hạnh Ba-la-mật, ở trong tất cả cõi Phật nơi mười phương, cũng phóng ra ánh sáng lớn, đến tận rừng Lâm-tỳ-ni này. Lại có các Đại Bồ-tát trụ biển nguyện lớn, ở trong tất cả cõi Phật nơi mười phương, cũng phóng ra ánh sáng trí, nguyện cho tất cả được tự tại không nghi ngại, để chiếu đến tận rừng Lâm-tỳ-ni này. Lại có các Đại Bồ-tát, trụ biển đại Bi ở trong tất cả cõi Phật nơi mười phương, cũng đều phóng ra ánh sáng trí, nguyện cho hết thảy được đến chiếu sáng rừng Lâm-tỳ-ni. Lại có các Đại Bồ-tát, trụ biển phương tiện, ở trong tất cả cõi Phật nơi mười phương, đều phóng những ánh sáng thiện xảo đủ loại điều phục chúng sinh, để được đến chiếu sáng rừng Lâm-tỳ-ni. Lại có các Đại Bồ-tát ở trong tất cả cõi Phật nơi mười phương cũng phóng ra ánh sáng trí dạy dỗ điều chân thật để được đến chiếu sáng rừng Lâm-tỳ-ni. Và lại có các Đại Bồ-tát, ở trong các cõi Phật nơi mười phương, cũng phóng ra ánh sáng đại trí, cho thấy sự tự tại của chư Phật từ hạ sinh, xuất gia đến hành đạo; để chiếu đến rừng Lâm-tỳ-ni. Trong thời gian mười loại ánh sáng này xuất hiện, thì những vô minh và hắc ám của tất cả chúng sinh, được ánh sáng này chiếu đến diệt trừ.

Này thiện nam! Khi mười loại tướng ánh sáng hiện ra rồi, phu nhân Ma-da sắp hạ sinh thì ở dưới tất cả các cây Tất-lạc-xoa khác, lại hiện ra mười sự biến hóa thần thông rộng lớn. Những gì là mười?

Này thiện nam! Thời gian mà Bồ-tát sắp đản sinh; thì ở cõi Sắc, các vua trời cùng con của mình; ở cõi Dục các trời cùng các thế nữ, các Rồng, Dạ-xoa, Càn-thát-bà, A-tu-la, Ca-lâu-la, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-già, hết thảy chủ thế gian cùng quyến thuộc tất cả đều tập hợp lại cúng dường; làm cho oai đức, sắc tướng của phu nhân Ma-da thêm trang

nghiêm thù thắng. Các lỗ chân lông trên thân, đều phóng ra ánh sáng như ngọn đèn, như mặt trời, như ánh lửa vàng đang nấu chảy; ánh sáng ấy chiếu khắp tam thiên đại thiên thế giới mà không gì ngăn cản được. Những ánh sáng có ở trong rừng, đều bị che lấp, không thể hiện trở lại được. Ánh sáng ấy diệt trừ tất cả phiền não và các khổ trong đường ác của chúng sinh. Đó là sự biến hóa thần thông thứ nhất khi Bồ-tát sắp đản sinh.

Này thiện nam! Ngay lúc này, ở trong bụng của phu nhân Ma-da, lại hiện ra hết thấy những hình tượng của tam thiên đại thiên thế giới; mà trong đó có trăm ức tứ đại châu nằm trong cõi Diêm-phù-đề; với đủ thôn xóm, đô thị, đủ các vườn cây, tên gọi bất đồng; nhất nhất đều có phu nhân Ma-da. Ở dưới các cây, hết thấy những chủ thế gian cùng với quyến thuộc, đứng vây quanh nhiều vòng, tất cả hiện thành tướng của sự biến hóa thần thông không thể nghĩ bàn, để Bồ-tát chuẩn bị thị hiện đản sinh. Đó là sự biến hóa thần thông thứ hai khi Bồ-tát sắp đản sinh.

Này thiện nam! Ở giữa các lỗ chân lông trên mình phu nhân Ma-da, thấy đều hiện hình ảnh Đức Thế Tôn Tỳ-lô-giá-na thời quá khứ, đang tu hành hạnh Bồ-tát, gần gũi cúng dường hết thấy chư Phật và nghe chư Phật thuyết pháp mà âm thanh chấn động khắp tất cả thế giới trong mười phương, làm hiện rõ các cảnh như ở trong gương sáng hay trong nước sạch; cũng hiện ra hư không với nhiều hình ảnh của mặt trời, mặt trăng, sao, mây, sấm sét... các lỗ chân lông trên thân phu nhân Ma-da cũng tiếp tục hiện ra hình ảnh Như Lai trong quá khứ đã thực hành những việc thần thông. Đó là sự biến hóa thần thông thứ ba khi Bồ-tát sắp đản sinh.

Này thiện nam! Các lỗ chân lông trên thân phu nhân Ma-da, nhất nhất đều hiện hình ảnh Như Lai đã tu hành hạnh Bồ-tát, đã trụ tất cả biển pháp giới, trụ tất cả loại của thế giới, thể tánh của thế giới, hình trạng thế giới và trong thế giới ấy, thành ấp xóm làng, núi rừng sông biển, suối chảy ao hồ, chỗ chúng sinh cần độ, số kiếp đã trải qua, đã xuất hiện chư Phật, đã vào các cõi thanh tịnh, đã có sự thọ nhận, thọ mạng; đã có bạn lành, đã được pháp môn, đã nguyện tu hành, đã chứng được quả... từ mới phát tâm cho đến đạt địa vị không thoái chuyển ở tất cả nơi nào, sinh ra ở bất cứ tại đâu, phu nhân Ma-da đều là người mẹ của Như Lai trong tất cả cảnh giới ở quá khứ. Ở trong lỗ chân lông đều hiện như vậy. Đó là sự biến hóa thần thông thứ tư khi Bồ-tát sắp đản sinh.

Này thiện nam! Ở mỗi lỗ chân lông của phu nhân Ma-da, đều hiện rõ thời gian Như Lai tu hành hạnh Bồ-tát trong quá khứ. Phạm chỗ thọ sinh luôn đủ các sắc tướng, đủ các hình tượng, đủ các oai nghi, đủ các dụng cụ riêng tư, quần áo, ăn uống, các sự việc vui khổ... mỗi mỗi đều hiện rõ, không thể nào trình bày hết được. Đó là sự biến hóa thần thông thứ năm khi Bồ-tát sắp đản sinh.

Này thiện nam! Các lỗ chân lông trên thân của phu nhân Ma-da, mỗi mỗi đều hiện rõ thời gian Đức Thế Tôn tu hành hạnh bố thí trong quá khứ. Những cái khó bỏ, ngài đều xả bỏ: Từ xẻ thân, chia đốt tay chân, đầu, mắt, tai, mũi, môi lưỡi, răng, hàm, máu, xương, thịt, tủy, gan, mật, ruột, bao tử, da, gân, mạch máu, cho đến vợ con, nàng hầu, con trai, con gái, bà con họ hàng, cung điện, thành ấp và các châu báu như vàng, bạc, lưu ly, ngọc mã não, ngọc bích, anh lạc, vòng ngọc bội, quần áo, đồ ăn thức uống... Như vậy, tất cả trong ngoài các đồ vật, cái gì thấy dùng được, đều dùng đủ cách, đủ hình tượng ngôn từ, để xin người thọ nhận cho. Đó là sự biến hóa thần thông thứ sáu khi Bồ-tát sắp đản sinh.

Này thiện nam! Trong lúc đó, ở rừng này, các chư Phật có trong tất cả kiếp ở quá khứ, đều hiện khắp; để chuẩn bị nhập vào thai mẹ; có đủ các cõi Phật, ở đủ các viên

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

lâm, đủ các trang nghiêm cùng đủ các quyến thuộc; trong đó còn có đủ các loại cờ, phướn, tán, lọng, vòng hoa, y phục, hương xoa, hương bột, ngọc báu ma-ni... đủ các loại anh lạc, các vật trang nghiêm, đủ các loại kỹ nhạc, ca ngợi, mô tả, hỗn hờ mừng vui, khiến cho chúng sinh đều được nghe thấy hết. Đó là sự biến hóa thần thông thứ bảy khi Bồ-tát sắp đản sinh.

Này thiện nam! Từ nơi thân phu nhân Ma-da, ở trong thai tạng, lại xuất hiện những nhu cầu thọ dụng của Bồ-tát như ngọc quý ma-ni, cung điện, lầu các, vượt hơn tất cả cõi Trời, Rồng, Dạ-xoa, Càn-thát-bà, A-tu-la, Ca-lâu-la, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-già và cả chỗ ở của vua người. Ở trên cao được che phủ bằng lưới Ma-ni vương. Lại dùng Ma-ni bảo vương làm vật dụng để trang nghiêm tất cả hình tượng trời, người; sự trang sức ấy rất có hiệu quả và trang nghiêm. Dùng hương thượng diệu xông lên để không nhớ, khiến cho tâm chúng sinh được thanh tịnh. Tất cả những việc ấy biến đầy khắp không gian rừng này, rõ ràng cụ thể, không rối loạn, lẫn lộn. Đó là sự biến hóa thần thông thứ tám khi Bồ-tát sắp đản sinh.

Này thiện nam! Từ trong bụng của phu nhân Ma-da, hiện ra vô số các Đại Bồ-tát nhiều như số cực vi trần không thể nói hết, không thể nói hết trăm ngàn ức na-do-tha cõi Phật. Các Đại Bồ-tát này, thân hình, dung mạo, sắc tướng, ánh sáng, đi đứng oai nghi, có nhiều thần thông và quyến thuộc; tất cả đều cùng với Bồ-tát Tỳ-lô-giá-na bình đẳng, không có gì khác, đồng thanh khen ngợi Như Lai. Đó là việc biến hóa thần thông thứ chín khi Bồ-tát sắp đản sinh.

Này thiện nam! Trong thời gian phu nhân Ma-da chuẩn bị cho Bồ-tát sắp hạ sinh; bỗng nhiên trước mặt bà, dọc theo bờ Kim cang, xuất hiện hoa sen lớn tên là Nhất thiết bảo vương trang nghiêm tạng, không có gì hơn được. Thân bằng kim cang ngọc quý Ma-ni vương, tàng hoa chứa cả biển hình tượng của chúng sinh; tất cả những ngọc báu Ma-ni vương tốt nhất, được dùng làm các tua trong hoa sen; ngọc Như ý bảo vương thanh tịnh, trong sạch dùng làm đài hoa; có số lá nhiều bằng mười cõi Phật cực vi trần số, tất cả lá đó đều được tạo thành từ ngọc Ma-ni; làm cho không gian cả một vùng trang nghiêm, rực rỡ; ngọc báu Ma-ni vương được kết thành lưới, che phủ khắp chung quanh, chắc chắn, không thể hủy hoại; Kim cương bảo vương được kết thành lọng, để che phủ ở trên, được hết thấy các vua trời cầm giữ; tất cả vua rồng thì tạo vầng mây hương lớn làm mưa pháp hương; tất cả các vua trời, đều làm mưa hoa đẹp của trời và các dụng cụ trang nghiêm khác; tất cả các vua Dạ-xoa, thì cung kính đi nhiễu quanh; tất cả vua Càn-thát-bà, phát ra những âm thanh mỹ diệu, ca ngợi và khen tụng công đức của Bồ-tát khi xưa, đã gần gũi cúng dường chư Phật; tất cả vua A-tu-la đều xả bỏ tâm kiêu căng tự cao, cúi mình cung kính, chắp tay đánh lễ; tất cả vua Ca-lâu-la mang lụa, ngậm ngọc, làm trang nghiêm cả hư không; tất cả vua Khẩn-na-na, đều phát tâm hoan hỷ, ca tụng, ngậm vịnh, ngợi khen công đức của Bồ-tát; tất cả vua Ma-hầu-la-già, đều sinh tâm mừng vui, phát ra âm thanh lớn, ca tụng ngợi khen, nổi mây làm mưa các báu trang nghiêm. Đó là sự biến hóa thần thông thứ mười khi Bồ-tát sắp đản sinh.

Này thiện nam! Ở tại rừng này, ta đã thấy phu nhân Ma-da, cùng toàn thể các Bồ-tát, hiện ra mười loại tướng thần thông, với đủ loại công đức không thể nghĩ bàn, với vô lượng ánh sáng, tâm ta nhìn không biết chán mỏi. Sau đó từ nơi sườn phải của phu nhân Ma-da, Đức Thế Tôn chào đời. Sự ra đời này giống như mặt trời trong hiện giữa hư không; giống như mây lành xuất hiện trên đỉnh núi cao; như luồng chớp rọi sáng cả lớp mây dày; như ánh lửa lớn được đốt lên trong đêm tối. Lúc này, Thế Tôn từ sườn của mẹ

xuất hiện, thân tướng thật ánh sáng.

Thiện nam! Việc Bồ-tát thị hiện đản sinh là vì muốn được chỉ bày: Tất cả các pháp đều như hình, như bóng, như giấc mộng, như huyễn, như hóa, như đi, như lại, không sinh, không diệt. Nay thiện nam! Ta được thấy Đức Phật Tỳ-lô-giá-na trong thời gian mới đản sinh với những thị hiện thân thông, ở vườn Lâm-tỳ-ni thuộc tứ châu trong cõi Diêm-phù-đề. Lại cũng được thấy sự thị hiện đủ loại thân thông biến hóa, lúc mới đản sinh của các Như Lai trong tam thiên đại thiên thế giới, ở nơi vườn Lâm-tỳ-ni thuộc trăm ức tứ châu của cõi Diêm-phù-đề. Cũng được thấy ở tam thiên đại thiên thế giới cực vi trần số cõi Phật. Cũng được thấy trăm Đức Phật trong thế giới cực vi trần số cõi Phật, cho đến hết thấy thế giới trong mười phương cực vi trần số cõi Phật, với đủ loại biến hóa thân thông thị hiện lúc sắp đản sinh. Ta cũng thấy, ở trong thế giới nơi mười phương cực vi trần đó, có đủ vô lượng các cõi Phật mà trong từng cõi đều có sự thọ sinh, với đủ các sự biến hóa thân thông khi đản sinh. Như vậy, trong từng niệmc cho đến tận vị lai, khắp các cõi biển có trong tất cả pháp giới mười phương, cứ mỗi mỗi vi trần có trong vô lượng thế giới, đều có sự biến hóa thân thông đủ cách, để thị hiện sự bắt đầu đản sinh; thứ tự nối tiếp nhau không có sự gián đoạn. Mặc dù trong mỗi niệmc, sự biến hóa thân thông để thị hiện đản sinh luôn chiếu khắp tất cả vô biên cõi biển nhưng tâm ta không đắm, không có chướng ngại.

Bấy giờ, Đồng tử Thiện Tài, thưa với Thần chủ rừng Lâm-tỳ-ni là Diệu Đức Viên Mãn Ái Kính Cát Tường:

–Bạch Thánh giả! Bồ-tát làm thế nào để trụ thân cuối cùng, để được sinh trong họ tộc lớn?

Thần rừng bảo:

–Nay thiện nam! Hết thấy các Bồ-tát, sắp thành Chánh giác, trụ thân cuối cùng là đều sinh ở cung vua, hoặc sinh vào nhà Bà-la-môn đại tộc. Vì sao? Vì như vậy mới có thể thành tựu đủ các lợi ích, điều phục cho mình và cho người khác, khiến được thành thực. Thiện nam! Đem lợi ích cho mình và người có ba loại pháp:

1. Quả báo nường theo thiện ác của quá khứ.
2. Quả báo nường theo phước đức.
3. Quả báo nường theo trí tuệ.

Thế nào là Dị thực (quả báo nường theo thiện ác của quá khứ mà có)? Nó có tám loại:

1. Thọ lượng tròn đầy.
2. Sắc tướng tròn đầy.
3. Chủng tộc tròn đầy.
4. Tự tại tròn đầy.
5. Tín ngôn tròn đầy.
6. Sức lớn tròn đầy.
7. Tướng trạng phu tròn đầy.
8. Sức dũng tròn đầy.

Thiện nam! Thế nào là Bồ-tát thọ lượng tròn đầy? Đó là mạng sống dài thọ, ở lâu trong thế gian. Thế nào là Bồ-tát sắc tướng tròn đầy? Đó là hình và sắc trang nghiêm, tướng tốt tốt cùng không gì hơn, người mà thấy được liền vui, tâm không biết chán. Thế nào là Bồ-tát chủng tộc tròn đầy? Đó là sinh vào nơi giàu sang phú quý; như dòng Sát-đế-lợi hay nhà Bà-la-môn. Thế nào là Bồ-tát tự tại tròn đầy? Đó là người ở ngôi vị có

nhieu của cải, nhiều quyền thuộc; hành động tùy tâm, được nhiều người tôn kính, vâng lời. Thế nào là Bồ-tát tín ngôn tròn đầy? Đó là lời nói phát ra có cân nhắc, chân thực, người nghe tất phải tin nhận, các tranh tụng đều giải quyết rõ ràng, tâm không cao thấp; phạm phải quyết đoán điều gì, luôn cân nhắc kỹ càng, lời nói việc làm không trái nhau; không xin cầu, không dua nịnh. Thế nào là Bồ-tát sức lớn tròn đầy? Đó là tên gọi cao quý đối với những người tinh tấn dũng mãnh, tánh khí nhu hòa, chê khen không mán, có nghề nghiệp vững chắc, không mắc lỗi lầm, ở trong chúng hội lớn, rất được tôn trọng. Thế nào là Bồ-tát có tướng trượng phu tròn đầy? Đó là người có đầy đủ các tướng trượng phu, xa lìa các tàn khuyết. Thế nào là Bồ-tát sức dũng tròn đầy? Đó là sức quả báo thù thắng, thân không tật bệnh, tâm sức tráng kiện, có thể làm được những việc sâu xa tốt đẹp. Đó là tám pháp mà ta gọi là Bồ-tát dị thực viên mãn.

Này thiện nam! Bồ-tát làm thế nào để duyên theo tám loại pháp dị thực này mà tu hành? Đó là Bồ-tát đối với tất cả chúng sinh phải phát khởi tâm thương xót rộng lớn, tâm không sát hại; đó là nhân của thọ lượng tròn đầy. Nếu các Bồ-tát, đứng trước các hình tượng của Bồ-tát và chư Phật, hoặc ở những nơi có nhiều u tối thì nên bố thí ánh sáng, hoặc bố thí đủ các loại y phục tốt đẹp trong sạch; đó là nhân của sắc tướng tròn đầy. Nếu các Bồ-tát, đối với các bộ, các loài, trong cùng chỗ ở mà tâm luôn khiêm nhường thì đó là nhân của chủng tộc tròn đầy. Nếu các Bồ-tát, đối với những chúng sinh gặp cảnh tai ương nghèo khổ thì tùy vào tâm mong cầu của họ mà thực hành bố thí, hoặc chu cấp cho họ; đó là nhân của tự tại tròn đầy. Nếu các Bồ-tát, thường tu cách nói lời chân thật, nói lời hòa hợp, nói lời dịu dàng, nói lời không dối, không khác; đó là nhân của tín ngôn tròn đầy. Nếu các Bồ-tát, muốn thâm tóm và giữ lấy thân thế gian ở đời vị lai, với đủ các sắc tướng, công đức thù thắng thì phát thệ nguyện lớn là cúng dường Tam bảo các Thiện tri thức, cha mẹ, sư trưởng, tâm không hề xả bỏ; phải cung kính phụng thờ, không gián đoạn, đó là nhân của sức lớn tròn đầy. Nếu các Bồ-tát, tâm luôn yêu thích thân đại tượng phu thì đối với tướng nữ nhân, nên sinh tâm chán bỏ, sợ hãi nữ sắc như là sợ lửa dữ; đối với thân trượng phu, luôn tưởng sinh phước đức; đồng thời khuyên chúng sinh chán xa thân nữ, chỉ vui thích tướng trượng phu; đó là nhân của tướng trượng phu tròn đầy. Nếu các Bồ-tát, luôn dùng sức của thân, cúng dường và làm việc cho chúng sinh; phục dịch những điều tốt, thường đến chỗ các sư trưởng mà hỗ trợ, dọn dẹp, tẩy rửa; lại dùng đủ các loại ăn uống ngon nhất, đem bố thí những người đói khát, mong sao cho họ được no đủ, lấy đó làm vui, cái đẹp sẽ có sức tăng mạnh; đó là nhân của sức dũng tròn đầy. Đó là tám loại pháp mà Bồ-tát phải duyên theo để tu tập pháp quả báo nương theo thiện ác của quá khứ mà có.

Này thiện nam! Về nguyên nhân của tám loại Dị thực này, phải có ba duyên mới tăng trưởng được, mới có thể làm cho Dị thực thù thắng, lợi ích rộng lớn và tròn đầy. Thế nào là ba? Một là tâm thanh tịnh; hai là hạnh thanh tịnh; ba là cảnh thanh tịnh. Nếu các Bồ-tát, nội tâm thanh tịnh, đem hết căn lành có được, hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác, chứng được nhất vị pháp giới; tin vui rộng lớn, thuần khiết không lẫn lộn, dốc cầu tu tập, không đoái hoài đến thân mạng, cùng bậc Thiện tri thức, đồng một chí hạnh, thấy cùng pháp ấy, sinh vui mừng sâu xa, ngày đêm tư duy, mỗi niệm đều được tùy thuận, đi đứng nằm ngồi, tâm không chán mỏi; đó là phát tâm thanh tịnh thứ nhất. Nếu các Bồ-tát ngay đối với việc phát khởi căn lành, ý chí phải vui vẻ rộng lớn, phải tu tập lâu dài, niệm niệm không gián đoạn, có phương tiện thiện xảo, để có thể được thành tựu; người chưa được thọ hạnh làm cho thọ hạnh; người đã thọ hạnh rồi thì

khiến cho sự thọ hạnh đó thêm kiên cố; đó là hành thanh tịnh hạnh thứ hai. Nếu các Bồ-tát, ở trong tất cả những cảnh giới mà tu hành, thì tâm phải thanh tịnh, để có thể phát khởi những điều chân chánh, làm cho sự tu hành được thuận lợi dễ dàng, như vậy con đường khổ hạnh sẽ đạt kết quả rất ráo; đó là hướng đi tới cảnh giới thanh tịnh thứ ba.

Thiện nam! Vì sao Bồ-tát phải chịu quả Di thực vậy? Đó là do Bồ-tát có đầy đủ thọ lượng, lại được tu tập không gián đoạn, trong một thời gian dài; các căn lành đã có, được chứa nhóm tăng trưởng, có thể ở lâu trong thế gian, làm lợi ích cho mình và cho người; đó là quả thọ mạng tròn đầy. Đó là do Bồ-tát có sắc tướng đoan nghiêm, được chúng sinh yêu kính, tất cả đại chúng thường quay về để chiêm ngưỡng, phàm nói ra lời nào, nghe như tiếng nhạc, nếu đã được nghe nói pháp rồi, hết thấy đều tùy thuận tu hành; đó là quả của sắc tướng tròn đầy. Đó là do Bồ-tát thuộc chủng tộc chân chánh; được thế gian tôn trọng, khiến cho chúng sinh luôn tùy thuận vào những lời dạy của Bồ-tát, mà tinh tấn chuyên cần tu tập, nhanh chóng xả lìa các nghiệp bất thiện, tu hành các nghiệp lành; đó là quả của chủng tộc tròn đầy. Lại do Bồ-tát có sự tự tại tròn đầy, có đủ của cải địa vị, có thể dùng và sai khiến vô số châu báu, như đầy tớ, để chu cấp cho chúng sinh, tùy vào nhu cầu họ cần mà làm cho họ được đầy đủ; thâu tóm gìn giữ, sau đó mới điều phục làm cho họ được thành thực; đó là quả của tự tại tròn đầy. Lại do Bồ-tát đã thành tựu thật ngữ, có thể dùng lời yêu thương mà thâu nhận chúng sinh, điều phục, thành thực họ khiến cho họ tin thọ và được giải thoát; đó là quả của tín ngôn tròn đầy. Lại do Bồ-tát giàu sang tự tại, có thế lực lớn, có khả năng lấy đức cảm hóa, khiến cho chúng sinh, tâm biết hổ thẹn, biết tôn trọng và yêu thích; phàm nói ra lời nào, cũng dễ tùy thuận không nghịch; đó là quả của sức lớn tròn đầy. Lại do Bồ-tát có đầy đủ tướng đại trượng phu tròn đầy, các căn thành tựu, không có tàn khuyết; cho nên gọi đó là sự độ lượng sâu xa của công đức thù thắng; luôn tinh tấn đốc cầu cảnh giới Nhất thiết trí, đắc vô sở úy, tu hành không gặp chướng ngại, có khả năng đem lại nhiều lợi ích cho chúng sinh, các việc làm đều hết tâm, không bị chướng ngại; tất cả trời và người trong thế gian không thể quả trách hay hủy báng; đó là quả của đầy đủ tướng đại trượng phu tròn đầy. Lại do Bồ-tát đã thành tựu được sức dũng mãnh, có khả năng gom chứa khắp tất cả pháp lành, làm cho cảnh giới của chúng sinh được an vui thành tựu; tinh tấn dũng mãnh để thành tựu được trí thần thông; đó là quả của sức dũng mãnh tròn đầy. Tóm lại, đó gọi là di thực nhân quả.

Thế nào là phước trí? Ba-la-mật là Bồ thí, Trì giới, Nhẫn nhục gọi chung đó là phước; còn Bát-nhã ba-la-mật thì gọi là Trí; Tinh tấn, Thiền định cũng gọi là phước, cũng gọi trí. Nếu duyên vào Tinh tấn, mà tu hành Bồ thí, Trì giới, Nhẫn nhục, với tâm bình đẳng bốn vô lượng, thì gọi là phước. Nếu duyên vào tinh tấn mà phát khởi việc nghe, việc suy nghĩ để tu hành thì gọi là trí. Còn nếu duyên vào tinh tấn mà tu hành theo thiện xảo uẩn, thiện xảo xứ thiện xảo giới, thiện xảo duyên khởi, thiện xảo xứ chẳng phải xứ để có khả năng biết được thiện hay bất thiện của pháp Tứ đế, biết được trắng đen, phiền não, hơn thua của các nghiệp, quán sát được vi tế, thì gọi là trí. Nếu duyên theo thiền định, tu hành Tứ vô lượng, thì gọi là phước. Nếu duyên theo Thiền định tu hành Bát-nhã và Phương tiện thiện xảo, thì gọi là trí. Cho nên Bồ-tát có thể đem lợi ích lớn cho tất cả chúng sinh; ở trong chúng hội lớn của các cõi Phật mà làm thầy đứng đầu, có thể tùy thuận khắp hết thấy chư Phật, chuyển bánh xe chánh pháp, để có thể tự điều phục đồng thời cũng điều phục được cho tất cả chúng sinh; khiến cho họ mau nhập được vào đạo Nhất thiết trí. Bồ-tát mà thành tựu được đủ các loại nhân quả thù thắng như

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

vậy, tức sẽ mau chứng được Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác.

